

Bruselj, 12. november 2025
(OR. en)

14905/25

**Medinstitucionalna zadeva:
2022/0299 (NLE)**

**SOC 727
EMPL 485
ECOFIN 1459**

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Ključna sporočila Odbora za socialno zaščito o izvajanju Priporočila Sveta o zadostnem minimalnem dohodku za aktivno vključevanje v državah članicah EU – potrditev

---

V prilogi vam pošiljamo ključna sporočila Odbora za socialno zaščito o izvajanju Priporočila Sveta o zadostnem minimalnem dohodku za aktivno vključevanje v državah članicah EU, ki jih bo Svet (EPSCO) potrdil na seji 1. decembra 2025.

Celotno poročilo o minimalnem dohodku za leto 2025, ki sta ga skupaj pripravila Odbor za socialno zaščito in Evropska komisija, je v dok. 14905/25 ADD 1, analiza držav pa v dok. 14905/25 ADD 2.

Poročilo o minimalnem dohodku za leto 2025

Pregled izvajanja Priporočila Sveta iz leta 2023 o zadostnem minimalnem dohodku za aktivno vključevanje v državah članicah EU

Skupno poročilo, ki sta ga pripravila Odbor za socialno zaščito in Generalni direktorat Evropske komisije za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje

Ključna sporočila

- Med posledicami krize zaradi naraščajočih življenjskih stroškov je revščina še vedno tista, ki zelo skrbi številne Evropejce in Evropejke.** Raziskava Eurobarometra iz leta 2025 je pokazala, da je 84 % Evropejcev in Evropejk zaskrbljenih, ker se vse premalo ljudem uspe izviti iz primeža revščine v njihovi državi¹. Revščina krni človekovo dostojanstvo. Odprava revščine ni le etična in družbena nujnost. Podpora socialni koheziji je bistvena tudi za zagotovitev zaupanja v politične institucije in večjo odpornost naših družb. Pametna je tudi iz ekonomskega vidika, saj dobro usposobljena in ustrezno kvalificirana delovna sila krepi našo konkurenčnost. Revščina je vrh vsega strošek, saj na primer socialno-ekonomska prikrajšanost v otroštvu družbe vsako leto bremeni v višini 3,4 % BDP².
- Priporočilo Sveta iz leta 2023 o zadostnem minimalnem dohodku za aktivno vključevanje predstavlja mejnik za odpravo revščine in socialne izključenosti v EU.** Države članice so se s tem priporočilom dogovorile o skupnih ključnih elementih za uspešne politike glede minimalnega dohodka, da bi tako skupaj prispevale k zmanjšanju revščine v EU. Znova so poudarile prednosti pristopa dejavnega vključevanja, ki združuje dohodkovno podporo, vključujoče politike trga dela in dostop do storitev. Za zagotovitev dostojnega življenja v vseh življenjskih obdobjih so si zastavile tudi skupni cilj postopnega doseganja zadostne ravni dohodkovne podpore do leta 2030. To bi morale podpirati navzgor usmerjeno socialno konvergenco.

---

¹ Posebna raziskava Eurobarometra 559, Vlaganje v pravičnost, 2025.

² OECD, Ekonomski stroški socialno-ekonomske prikrajšanosti v otroštvu v evropskih državah (*The economic costs of childhood socio-economic disadvantage in European OECD countries*), 2022.

3. **Čeprav je več držav članic začelo izvajati priporočilo in doseglo napredek**, v nekaterih primerih s podporo iz Mehanizma za okrevanje in odpornost ter Evropskega socialnega sklada plus (ESS+), **pa na tej stopnji noben od sistemov minimalnega dohodka držav članic ni popolnoma v skladu z določbami priporočila**. Večina nacionalnih reform je sicer skladna s smernicami iz priporočila, a države članice kljub temu v nekaterih primerih odstopajo od načel priporočila.
4. **V priporočilu je določenih več pristopov za zagotovitev zadostnosti, vendar mora večina držav članic okrepiti prizadevanja za njeno izboljšanje**. Eden od pristopov, opisanih v priporočilu, je sklicevanje na prag tveganja revščine. Podatki za leto 2023 v povprečju kažejo, da razpoložljivi dohodek samskih oseb, ki prejemajo (vsaj) minimalni dohodek, dosega 33,8 % mediane razpoložljivega dohodka, medtem ko prag tveganja revščine znaša 60 % mediane razpoložljivega dohodka. Za pare z dvema otrokoma ta številka znaša 37,9 % mediane razpoložljivega dohodka. Približno četrtnina držav članic še vedno nima jasne metodologije za opredelitev ravni dohodkovne podpore, tretjina pa ne predvideva rednih posodabljanj ali indeksacije. Bolj bi si bilo treba prizadevati za izboljšanje metodologije in indeksa ali njuno redno posodabljanje, da se zagotovi zadostnost.
5. **Ključno je tudi zagotavljanje, da so tisti v stiski upravičeni do prejemkov, saj so v pokritosti še vedno vrzeli**. Leta 2023 v EU v povprečju 16,8 % revnega prebivalstva v gospodinjstvih s skoraj brez delovno aktivnih članov ni prejelo nobenega socialnega prejemka. Čeprav imajo vse države članice na splošno pregledna merila za upravičenost, se ta razlikujejo zlasti glede na stalno prebivališče, starost ter oceno materialnega položaja in premoženja. To kaže na močno in ponekod celo naraščajočo heterogenost pri opredelitvi prebivalstva v stiski.

6. **Vse države članice se soočajo z visoko stopnjo neizkoriščenosti socialnovarstvenih prejemkov na podlagi minimalnega dohodka, kar zmanjšuje učinkovitost sistemov minimalnega dohodka.** Vendar je obseg neizkoriščenosti težko količinsko opredeliti, saj ni enotnega pristopa za njegovo oceno, ki bi bil potrjen. Zelo malo držav članic redno ocenjuje stopnjo neizkoriščenosti prejemkov. Ocene se odvisno od držav članic gibljejo med 20 % in 50 %. Več držav članic izvaja ukrepe za odpravo različnih dejavnikov, ki so krivi za neizkoriščenost prejemkov, zlasti s poenostavitvijo in digitalizacijo postopkov za oddajo vlog, olajšanjem dostopa do informacij (na spletu in drugje), zbiranjem podatkov, ki jih izdajajo različni organi, v celovit informacijski sistem in vzpostavljanjem stikov z morebitnimi upravičenci. Kljub temu je treba te pobude okrepiti, da bi se celoviteje spopadli z neizkoriščenostjo prejemkov.
7. **Države članice so še naprej dejavne pri spodbujanju vključujočih trgov dela, tudi s krepitvijo prizadevanj za zagotavljanje usposobljene in ustrezno kvalificirane delovne sile v aktualnih okoliščinah, ko je delovno sposobnega prebivalstva vse manj.** Predlagane so bile reforme, s katerimi bi okrepili vlogo socialnovarstvenih prejemkov na podlagi minimalnega dohodka kot podporo prejemnikom pri sodelovanju v ukrepih aktivne politike trga dela in aktivnem iskanju zaposlitve. V ta namen je nekaj držav članic razširilo ukrepe za aktivacijo, hkrati pa poostrilo merila zanjo. To bi morale spremljati učinkovitejše aktivne politike trga dela, ki bi ciljale na prejemnike minimalnega dohodka ter zagotavljale prilagojeno podporo in trajne rezultate na področju zaposlovanja. Pomembno je, da oblikovalci politik razumejo temeljne vzroke za neaktivnost, da bi lahko prilagodili aktivne politike trga dela in obravnavali izzive oseb v ranljivem položaju. Skrbno je treba spremljati učinek strožjih meril za aktivacijo, da se zagotovi, da ne bi povzročala revščine ali socialne izključenosti.

8. **Finančne spodbude za spodbujanje dela so bile v državah članicah vključene v sisteme minimalnega dohodka, vendar še vedno obstajajo vrzeli v zmogljivosti sistemov za podporo dohodkom upravičencev, ko se zaposlijo.** V nekaterih državah povečanje števila delovnih ur ne pomeni vedno povečanja razpoložljivega dohodka. Za lažje vključevanje na trg dela so ključni tudi nefinančni dejavniki, kot so priložnosti usposabljanja na delovnem mestu in kakovostne zaposlitvene možnosti. Za uspešen prehod v zaposlitev je treba postopno odpraviti pravice do prejemkov, ob tem pa zagotoviti finančne in nefinančne spodbude.
9. **Več držav članic je pokazalo močno zavezanost olajšanju dostopa do omogočitvenih in osnovnih storitev.** Čeprav so bile potrjene številne reforme, pa določene storitve prejemnikom minimalnega dohodka v nekaterih državah morda niso enostavno dostopne zaradi ovir, kot so razpoložljivost, cenovna dostopnost ali nizka operativna zmogljivost. Na področjih, kot so dostop do otroškega varstva, zdravstvenega varstva, stanovanj in internetne povezljivosti, še vedno obstajajo precejšnje vrzeli. Poleg tega številne države članice nimajo vzpostavljenih standardov kakovosti za storitve.
10. **Načrti za socialno vključevanje so običajno pripravljani po izvedbi ocen individualnih potreb, da se zagotovi ustrezna kombinacija socialnih in aktivnih storitev trga dela.** Medtem ko je približno polovica držav članic uvedla namenske načrte socialnega vključevanja za prejemnike minimalnega dohodka, ima le šest držav pravne določbe, na podlagi katerih se ti načrti zagotovijo v treh mesecih, kot je predvideno v priporočilu Sveta. Dejanska pokritost upravičencev z načrti ostaja razmeroma nizka.

11. **Za zanesljive sisteme minimalnega dohodka so potrebni učinkoviti, participativni in celoviti postopki upravljanja.** Zanje so potrebni zadostna operativna zmogljivost, sodelovanje in vključenost deležnikov v različne faze izvajanja politike ter vzpostavitev zanesljivih mehanizmov spremljanja in ocenjevanja. Zasnova sistemov minimalnega dohodka se med državami članicami razlikuje zaradi drugačnih nacionalnih tradicij. Zanesljivi mehanizmi upravljanja lahko pomagajo preprečiti razdrobljenost, prekrivanja in vrzeli, s čimer se zagotovi učinkovita obravnava potreb najranljivejših, ne glede na splošno zasnovo sistemov prejemkov.
12. **Glede na te elemente Odbor za socialno zaščito meni, da bodo potrebna nadaljnja prizadevanja za odpravo vrzeli, ugotovljenih v prvem skupnem poročilu Komisije in Odbora za socialno zaščito o izvajanju priporočila.** To bo prispevalo k prizadevanjem za odpravo revščine in dosegu cilja EU za zmanjšanje števila ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, za vsaj 15 milijonov do leta 2030. S tem bo to pomagalo izboljšati odpornost naših družb in konkurenčnost naših gospodarstev. Da bi prispevala k tem prizadevanjem, bosta Komisija in Odbor za socialno zaščito še naprej podpirala in spremljala politike držav članic, predvsem pa bosta v ta namen leta 2028 objavila novo poročilo, stalno bosta izboljševala okvir za primerjalno analizo minimalnega dohodka in spodbujala vzajemno učenje v Odboru za socialno zaščito in njegovih delovnih skupinah (kot je Evropska mreža za minimalni dohodek (MINET)). Poleg tega bodo v prihodnji prvi strategiji EU za boj proti revščini predstavljene konkretne pobude v podporo obnovljeni zavezi za boj proti revščini v EU.
-